

Til

Finanskomiteén på Stortinget

5. juni 2020

Høringsuttalelse angående revidert nasjonalbudsjett om innføring av produksjonsavgift for norsk havbruk og forslag om endringer i fordelingsnøkkelen for Havbruksfondet

Romsdal Regionråd (ROR) / Sunnmøre Regionråd (SR)

De to regionrådene representerer de 18 kommunene på Sunnmøre og i Romsdal. Denne uttalen er utarbeidet på vegne av disse kommunene.

Høringsuttalelse

Norsk havbruk har utviklet seg til en av stor og viktig næring med en årlig produksjon på over 1.2 millioner tonn og en omsetning på over 100 mrd. kroner. Både næringen og norske myndigheter har store ambisjoner og mål om en fordobling av eksporten av norsk oppdrettsfisk.

Opprinnelig var oppdrettskonsesjonene stort sett eiet av mindre lokale selskap, som også skattet til de kommunene hvor de hadde aktivitet. I dag er det en helt annen eierstruktur med store nasjonale og internasjonale eiere, og som i liten grad skatter til de kommunene hvor de har oppdrettslokasjoner. I 2018 var over en tredjedel av eierskapet i norsk havbruk på utenlandske hender, og om lag 50% av utbyttet fra næringen gikk ut av landet.

Næringen blir stadig mer industrialisert, noe som trolig medfører færre arbeidsplasser knyttet til produksjonsanleggene i framtida. Dette vil igjen medføre lavere skatteinntekter til vertskommunene.

Norsk havbruk har store miljøutfordringer, som i all vesentlighet gir lokal- og regional påvirkning:

- Lakselus
- Rømming
- Dødelighet (ca hver femte fisk dør i anleggene)
- Akkumulering av store mengder avføring og fôrrester under anleggene
- Beslaglegning av store fjordarealer
- Støy og lysforurensing for fastboende og fritidseiendommer i nærheten til anleggene

Stortinget besluttet i 2015 å opprette Havbruksfondet, og fra 2016 har 80 % av inntektene fra vekst i oppdrettsnæringen blitt tilført vertskommunene og tilhørende fylkeskommuner. Dette har vært et viktig bidrag for å kompensere kommunene for de areal som beslaglegges, i tillegg til noen av de ulemper de opplever. Havbruksfondet er nærmest en forutsetning for oppdrettsselskapene skal oppnå «licence to operate».

I Meld. St. 2 (2019-2020) foreslår nå regjeringen å innføre en produksjonsavgift pr. produsert kg laks, ørret og regnbueørret. Denne avgiften er satt til 40 øre pr kg, som representerer godt under 10% av næringens egne utgifter til lusebehandling. Samtidig forslår regjeringen en ny fordelingsnøkkel av salgs- og auksjonsinntekter fra økt kapasitet, der størsteparten av inntektene skal tilfalle Staten.

ROR og SR er positiv til at det nå innføres en produksjonsavgift som tilføres Havbruksfondet. Vi er av den oppfatning at produksjonsavgiften primært sett bør økes. Dette for å gi en større forutsigbarhet for årlig kompensasjon til vertskommunene.

ROR og SR er videre av den oppfatning at hoveddelen av inntektene fra salgs- og auksjonsinntekter fra økt kapasitet fortsatt bør fordeles gjennom Havbruksfondet. Vi ser det som naturlig at omleggingen totalt sett blir provenynøytral for kommunene.

Det er viktig at vertskommunene kompenseres for tilrettelegging for oppdrettsselskapene, og for arealet som beslaglegges. Dette er spesielt viktig da oppdrettsselskapenes aktivitet gir få andre direkte inntekter til vertskommunene.

På vegne av Sunnmøre Regionråd og Romsdal Regionråd

Jan Ove Tryggestad
Styreleder
Sunnmøre Regionråd
(sign)

Torgeir Dahl
Styreleder
Romsdal Regionråd
(sign)

Jan Kåre Aurdal
Daglig leder
Sunnmøre Regionråd
(sign)

Alf Reistad
Daglig leder
Romsdal Regionråd
(sign)

Kopi:

- Næringskomitéen på Stortinget
- Mørebekken på Stortinget